

דחוף

17 בינואר 2022
ט"ו בשבט התשפ"ב

לכבוד

שר האוצר, מר אביגדור ליברמן

באמצעות דוא"ל: sar@mof.gov.il

אדוני השר שלום וברכה,

הנדון: דרישה שמשרד האוצר יחדל מידיית להפר את חוק הקיזוז

1. הרינו לפנות אליך בדרישה שתנחה את משרד האוצר, על כל זרועותיו, להפסיק לאלתר להפר את חוק קיזוז ולפעול להקפאת כל הכספים שהוחלט על הקפאתם בקבינט המדיני-הביטחוני, והכל כפי שיפורט להלן.
2. בימים האחרונים הובא לידינו מידע ממנו עולה שמשרד האוצר מפר ברגל גסה את החוק להקפאת כספים ששילמה הרשות הפלסטינית בזיקה לטרור מהכספים המועברים אליה מממשלת ישראל, התשע"ח-2018 ("חוק הקיזוז"), הן בכך שנמנע, שלא כדין, בחודשים אוגוסט ודצמבר 2021, מלבצע הקפאות כספים כפי שמחייב החוק, והן בכך שבאותם חודשים שחרר לרש"פ, שלא כדין, כספים שהוקפאו בעבר.
3. כתוצאה מהפרותיו את חוק הקיזוז, משרד האוצר נמנע בשנת 2021 מלהקפיא, שלא כדין, סכום בסך 150,418,877 ₪, והעביר לידי הרש"פ שלא כדין מתוך הכספים שכבר הוקפאו בעבר, סכום כולל של 349,581,123 ₪, ובסך הכול 500 מיליון ש"ח.
4. באם לא יודיע משרד האוצר על כוונתו לפעול לקיומו המלא של חוק הקיזוז - דהיינו, הקפאת כל הסכומים המתחייבים על פי דין מידי חודש, וגם תיקון הפרות החוק כבר בחודש הקרוב, דהיינו, הקפאת הסכום שמשרד האוצר נמנע מלהקפיא, ולחזור ולהקפיא את הסכום שהמשרד שחרר לידי הרש"פ, סה"כ 500 מיליון ₪, בכוונת מכוון "מבט לתקשורת פלסטינית" לשקול הגשת עתירה בעניין לבג"ץ.

רקע

5. חוק הקיזוז נחקק בשנת 2018 לאחר שעבר ברוב עצום בכנסת. החוק קובע מנגנון להטלת סנקציה כספית על הרש"פ בגין התמרצים והתגמולים שהיא משלמת למחבלים כלואים, למחבלים משוחררים, למחבלים פצועים ולמשפחות של מחבלים הרוגים (להלן כולם יחד "מחבלים") בזיקה לטרור.
6. על פי סעיף 3(א) לחוק הקיזוז, בתום כל שנה מגיש שר הביטחון לוועדת השרים לענייני ביטחון (הקבינט המדיני-ביטחוני) דו"ח שבו הוא מפרט את סך הכספים ששילמה הרש"פ למחבלים בזיקה לטרור בשנה החולפת.
7. על פי בסעיף 4(א) לחוק הקיזוז, עם אישור הדו"ח של שר הביטחון בקבינט המדיני-ביטחוני, מוקפא הסכום שנקבע מהכספים שישלם גובה ומעבירה לרש"פ על-פי הוראות פרק ה' לחוק יישום ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו (הסדרים כלכליים והוראות שונות) (תיקוני חקיקה), התשנ"ה - 1994, והוראות פרק ב' לחוק יישום ההסכם בדבר העברה מכינה של סמכויות לרשות הפלסטינית (תיקוני חקיקה והוראות שונות), התשנ"ה - 1995 (להלן יחד "חוקי היישום"), וזאת בשתיים-עשרה פעימות שוות.

רחוב בית"ר 2, ירושלים

9338601, טל: 02-625-4140 פקס: 02-624-2803

8. סעיף 4(ב) לחוק הקיזוז קובע שהקבינט המדיני-ביטחוני רשאי להורות על שחרור הכספים שהוקפאו רק אם שר הביטחון מדווח כי בשנה החולפת לא שילמה הרש"פ למחבלים כספים כלשהם בזיקה לטרור.
9. מצידה, הרש"פ מתנגדת בכל תוקף לחוק הקיזוז. כבר עם חקיקתו גינו בכירי הרש"פ את החוק וטענו כי הוא מכשיר "גזל כספים פלסטיניים".
10. הרש"פ גם מנהלת קמפיין חובק עולם שבו היא מאשימה את ישראל ב"גזל הכספים הפלסטיניים" ודורשת מהקהילה הבינלאומית להפעיל לחץ על ישראל לבטל את חוק הקיזוז ולשחרר את כלל הכספים שהוקפאו.
11. מאז חקיקתו של חוק הקיזוז, אישר הקבינט המדיני-ביטחוני ארבעה דו"חות של שר הביטחון והורה על הקפאת סכום מצטבר בסך כולל של 1,858,919,164 ₪, כאשר ההחלטות הרלוונטיות למכתב זה הן ההחלטה שהתקבלה בסוף נובמבר 2020 וההחלטה שהתקבלה בחודש יוני 2021.

החלטת הקבינט המדיני-ביטחוני מנובמבר 2020

12. הדו"ח של שר הביטחון ביחס לתשלומי הרש"פ למחבלים בזיקה לטרור בשנת 2019, הוגש בסוף אותה שנה. לפי הדו"ח, בשנת 2019 שילמה הרש"פ למחבלים 609,606,789 ₪ בזיקה לטרור. הקבינט המדיני-ביטחוני אישר את הדו"ח בסוף נובמבר 2020.
13. בעקבות החלטת הקבינט המדיני-ביטחוני החלה הקפאת הכספים, כאשר בכל חודש, במשך 12 חודשים מסוף דצמבר 2020 עד סוף נובמבר 2021, היה אמור להיות מוקפא סכום של 50,800,565 ₪.

החלטת הקבינט המדיני-ביטחוני מיוני 2021

14. הדו"ח של שר הביטחון ביחס לתשלומי הרש"פ למחבלים בזיקה לטרור בשנת 2020 הוגש לקבינט המדיני-ביטחוני בסוף 2020. לפי הדו"ח, בשנת 2020 שילמה הרש"פ למחבלים 597,709,868 ₪ בזיקה לטרור. הקבינט המדיני-ביטחוני אישר את הדו"ח בסוף חודש יוני 2021.
15. בעקבות החלטת הקבינט המדיני-ביטחוני החלה הקפאת הכספים, כאשר בכל חודש, החל מיוני 2021, היה אמור להיות מוקפא סכום בסך 49,809,156 ₪. הקפאות אלו עתידות להימשך עד סוף מאי 2022.

פגישת שר הביטחון גנץ עם יו"ר הרש"פ מחמוד עבאס בסוף אוגוסט 2021

16. בשלהי חודש אוגוסט 2021, נפגש שר הביטחון גנץ עם יו"ר הרש"פ, מחמוד עבאס. במסגרת הפגישה סוכם, בין היתר, שישראל תעביר לרש"פ 500 מיליון ₪.
17. בסמוך לאחר פגישת גנץ-עבאס, במענה לשאלות כתבים, הבהירה דוברת מתאם פעולות הממשלה בשטחים (מתפ"ש), ב-31/08/2021, שכל ה-500 מיליון השקלים הם "הלוואה", ושמקור ההלוואה הוא מתן מקדמות על חשבון גביית מיסים עתידית, בלשונה: "כספי הסילוקין", ולכן "מקורה אינו מהקופה הציבורית של משלם המיסים הישראלי".

לעדכוןכם,
*בהמשך לפניות כתבים בנוגע להלוואה הישראלית לרשות הפלסטינית:
בשם גורם ביטחוני - מסגרת הלוואה הניתנת לרשות הפלסטינית מורכבת מהקדמת כספי הסילוקין של הרשות הפלסטינית (כספים הנגבים על ידי מדינת ישראל בעבור הרשות הפלסטינית, על-פי הסכמי אוסלו) - ממקורה אינו מהקופה הציבורית של משלם המיסים הישראלי.
בברכה,
דוברת מתפ"ש

18. לעומת דוברת מתפ"ש, בתקשורת הפלסטינית הרשמית דווח כי בפגישה שר הביטחון גנץ נתן "הסכמה על החזרת חלק מכספינו המוחזקים בידי ישראל..." [עיתון הרש"פ, אל-חיאאת אל-ג'ידדה, 01/09/2021].

19. מלבד הכספים שמוקפאים מכוח חוק הקיזוז, ישראל אינה מחזיקה בכספים כלשהם שהרש"פ יכולה לטעון לגביהם שהם "חלק מכספינו המוחזקים בידי ישראל".

הדו"חות הכספיים של הרש"פ

20. בהתאם למחויבותה למדינות התורמות לה, הרש"פ מפרסמת מידי חודש דו"חות ביצוע תקציביים. בדיווח ביחס לחודש ספטמבר 2021, ציינה הרש"פ כי במהלך אותו חודש, בנוסף לכספי המיסים שישראל גובה ומעבירה לה בהתאם לחוקי היישום, "התקבלו 500 מיליון שקלים מהצד הישראלי... 400 מיליון הם כספי סילוקין מחודשים קודמים. 100 מיליון שקלים הם מקדמה."

* 500 million shekels were received from the Israeli side in September 2021.
400 million is a clearance payment dues from the previous months. 100 million shekels is an advanced payment.

21. בגוף הדיווח עצמו רשמה הרש"פ, ברחל ביתך הקטנה, שבחודש ספטמבר 2021 ישראל שחררה לרש"פ 299.4 מיליון ש"ח מתוך הכספים שהוקפאו בעבר מכוח חוק הקיזוז.

Table 3: Consolidated Statement on Fiscal Operations and Arrears, September . 2021 (million NIS).

	Jan	Feb	Mar	Apr	May	June	July	Aug	Sep
Total Net Revenue (Commitment Basis)	1186.7	1163.8	953.0	925.8	1532.1	1027.6	927.0	1141.9	1304.0
Total Net Revenue (Cash Basis)	1222.3	1194.1	964.2	914.1	1510.6	989.8	886.1	1048.2	1612.6
Gross Domestic Revenue (Commitment Basis)	515.4	444.0	299.7	309.6	304.0	523.9	405.5	457.2	464.7
Tax	330.2	333.9	210.9	220.2	212.5	301.5	267.4	282.8	248.0
Nontax	82.8	85.0	72.8	70.9	73.5	183.4	116.8	146.3	92.1
Earmarked Collections (1)	102.4	25.0	15.9	18.6	18.0	39.0	21.4	28.1	124.5
Clearance Revenue (Accrued)	725.8	770.2	695.8	699.1	1283.9	535.1	557.2	720.8	877.7
Clearance Revenue (Cash Basis)	725.8	770.2	683.0	629.3	1233.1	484.3	506.4	620.2	1177.1
Clearance Revenue Withheld (2)	0.0	0.0	12.8	69.8	50.8	50.8	50.8	100.6	-299.4

בקשות מכון 'מבט תקשורת פלסטינית' לפי חוק חופש המידע

22. מאז נחקק חוק הקיזוז, ועל מנת לעקוב אחר יישומו, הגיש מכון מבט לתקשורת פלסטינית למשרד האוצר מספר בקשות לפי חוק חופש המידע לקבל פירוט של סך כספי המיסים שנגבו בהתאם לחוקי היישום; סך הניכויים שבוצעו מתוך הכספים האלה בגין מתן שירותי שונים לפלסטינים; סך הסכומים שהוקפאו מתוך כספי המיסים מכוח חוק הקיזוז, וסך הסכומים שהועברו בפועל לרש"פ.

23. במקרים שבהם לא נמסר המידע המבוקש, נאלץ המכון אף לפנות לערכאות. ראו בעניין זה, עת"מ 3478-10-18 המרכז לחקר התקשורת (מכון "מבט לתקשורת פלסטינית") נ' משרד האוצר ואח', ועת"מ 5031-07-21 המרכז לחקר התקשורת (מכון "מבט לתקשורת פלסטינית") נ' משרד האוצר ואח'. שני ההליכים הסתיימו במסירת המידע המבוקש ללא צורך בקיום דיון בבית המשפט.

24. בעקבות הדיווחים הסותרים, ובמיוחד לנוכח הדיווח של הרש"פ לפיו ישראל העבירה לה כ-300 מיליון ש"ח, לכאורה בניגוד לחוק הקיזוז, פנה המכון, ביום 19 באוקטובר 2021, בבקשה לקבל נתונים הן ביחס להיקף ההכנסות מהמיסים, הן ביחס להיקף ההעברות לרש"פ. רצ"ב העתק הבקשה.

משרד האוצר מאשר את גרסת הרש"פ, מודה בהפרת חוק הקיזוז, וחושף את השיטה שבה הועברו ה-500 מיליון ₪ לרש"פ

25. ביום 12 בינואר 2022 נמסרה תשובת משרד האוצר לבקשת המכון. כרגיל, המענה נמסר בצורה של טבלת Excel. בשל העיכוב במתן המענה, ניתנה תשובת משרד האוצר ביחס לכל שנת 2021.
26. **המענה הרשמי של משרד האוצר חשף, לתדהמתנו, שמשרד האוצר מאשר את גרסת הרש"פ ומודה בפה מלא שהפר את חוק הקיזוז.**
27. על פי המענה, העברת 500 מיליון השקלים מישראל לרש"פ בוצעה תוך הפרה בוטה של סעיף 4 לחוק הקיזוז, אם באמצעות שחרור והעברת כ-350 מיליון ₪ מתוך הכספים שהוקפאו בעבר מבלי לעמוד בדרישות הסעיף, אם באמצעות ויתור על ביצוע הקפאות בסך כולל של כ-150 מיליון ₪, כפי שהתחייבו מכוח דו"חות שר הביטחון שאושרו על ידי הקבינט המדיני-ביטחוני.
28. במסגרת המענה אישר משרד האוצר כי בכל אחד מהחודשים אפריל, מאי ויוני 2021, משרד האוצר הקפיא סכום של 50,800,565 ₪ מתוך כספי המיסים שישראל גובה בהתאם לחוקי היישום, וזאת בדיוק כפי שהתחייב מכוח החלטת הקבינט המדיני-ביטחוני מנובמבר 2020, כאמור בסעיפים 10 - 11 לעיל.
29. עוד אישרה התשובה של משרד האוצר, כי בכל אחד מהחודשים יולי, ספטמבר, אוקטובר ונובמבר 2021, הקפיא המשרד סכום בסך 100,609,721 ₪, שהוא סכום ההקפאה שעליו הוחלט בנובמבר 2020, בתוספת סכום ההקפאה שעליו הוחלט בשלהי יוני 2021 כאמור בסעיפים 12 - 13 לעיל (דהיינו 50,800,565 ₪ + 49,809,156 ₪, ובסך הכל 100,609,721 ₪). בטבלת האקסל של משרד האוצר, כל ההקפאות מדווחים בטור הקרוי "אחר" (ראה להלן).
30. **שני חודשים היו חריגים ביותר: חודש אוגוסט וחודש דצמבר 2021.**
31. בחודש אוגוסט 2021 במקום להמשיך ולהקפיא סכום בסך 100,609,721 ₪, כפי שהתחייב מכוח החלטות הקבינט המדיני-ביטחוני. אך במקום ההקפאה שהייתה מתחייבת, תשובת משרד האוצר (באותו טור "אחר") חשפה שבמקום הקפאה של הסכום הנדרש, משרד האוצר שחרר לידי הרש"פ **סכום בסך 299,390,279 ₪ - דהיינו שחרר כספים אלו מתוך הכספים שהוקפאו**. סכום זה משקף את הדיווח שנמסר על ידי הרש"פ, ולפיו, בחודש ספטמבר ישראל העבירה לה 299.4 מיליון ₪ מתוך כספי המיסים שהוקפאו, וזאת כאמור בסעיף 21 לעיל.
32. במילים אחרות, בחודש אוגוסט/ספטמבר 2021¹, מעבר להעברות הכספים הרגילות, משרד האוצר לא רק הפר את החוק כאשר ויתר על הקפאת 100,609,721 ₪ אלא גם הפר את החוק פעם נוספת כאשר העביר לרש"פ 299,390,279 ₪ מתוך הכספים שהוקפאו. **כך, בחודש אוגוסט 2021, משרד האוצר זיכה את הרש"פ, שלא כדיון, ב-400 מיליון ₪, אם בהעברה ישירה בסך 299,390,279 ₪ ואם בויתור על הקפאה בסך 100,609,721 ₪, ובסך הכול 400,000,000 ₪.**
33. בדצמבר 2021, חזרה שיטה זו על עצמה פעם נוספת. על פי המענה של משרד האוצר, בחודש דצמבר 2021, במקום לקזז סכום בסך 49,809,156 ₪, כפי שהתחייב מכוח החלטת הקבינט המדיני-ביטחוני מיוני 2021, ישראל העבירה לידי הרש"פ סכום בסך 50,190,844 ₪. במילים אחרות, **בדצמבר 2021 הרש"פ קיבלה ממשרד האוצר, מעל ומעבר להעברות הרגילות, אם בהעברה ישירה של כספים שהוקפאו ואם בויתור על ביצוע ההקפאה הנדרשת, סכום כולל של 100 מיליון ₪.**
34. להלן תשובת משרד האוצר כפי שנמסרה. בטור "אחר" מסומן בצהוב הדיווחים המצביעים על הפרת חוק הקיזוז לכאורה:

¹ בעוד משרד האוצר מדווח על העברות כספים שבוצעו בתחילת חודש ביחס לחודש הקודם, הרש"פ מדווחת על ההכנסות בהתאם לאותו חודש שבו התקבלו הכספים.

45. על יסוד האמור לעיל, משרד האוצר נדרש לחדול מהפרת חוק הקיזוז ובכלל זה, מצד אחד, להקפיד על ביצוע מלא של החלטות הקבינט המדיני-ביטחוני ביחס להקפאת כספים, ומצד שני, לחדול משחרור כספים שהוקפאו כחוק.
46. בכדי לתקן את הנוק שנגרם כתוצאה ממעשי משרד האוצר, שבוצעו תוך הפרה של הוראות חוק הקיזוז, נדרש משרד האוצר לפעול, באופן מידי, להשבת כל ה-500 מיליון ₪ שניתנו לרש"פ שלא כדין, כבר בהעברות של חודש הקרוב.
47. באם לא יאשר משרד האוצר, **לא לתור**, שהוא מתכוון לפעול כאמור בסעיפים 45 ו-46 במכתב זה, בכונת מכון 'מבט לתקשורת פלסטינית' לשקול הגשת עתירה לבג"ץ בעניין.

בברכה,

מוריס הירש, עו"ד
ראש המחלקה המשפטית
מבט לתקשורת פלסטינית

איתמר מרוז
מנהל
מבט לתקשורת פלסטינית

לוט: בקשה לפי חוק חופש מידע